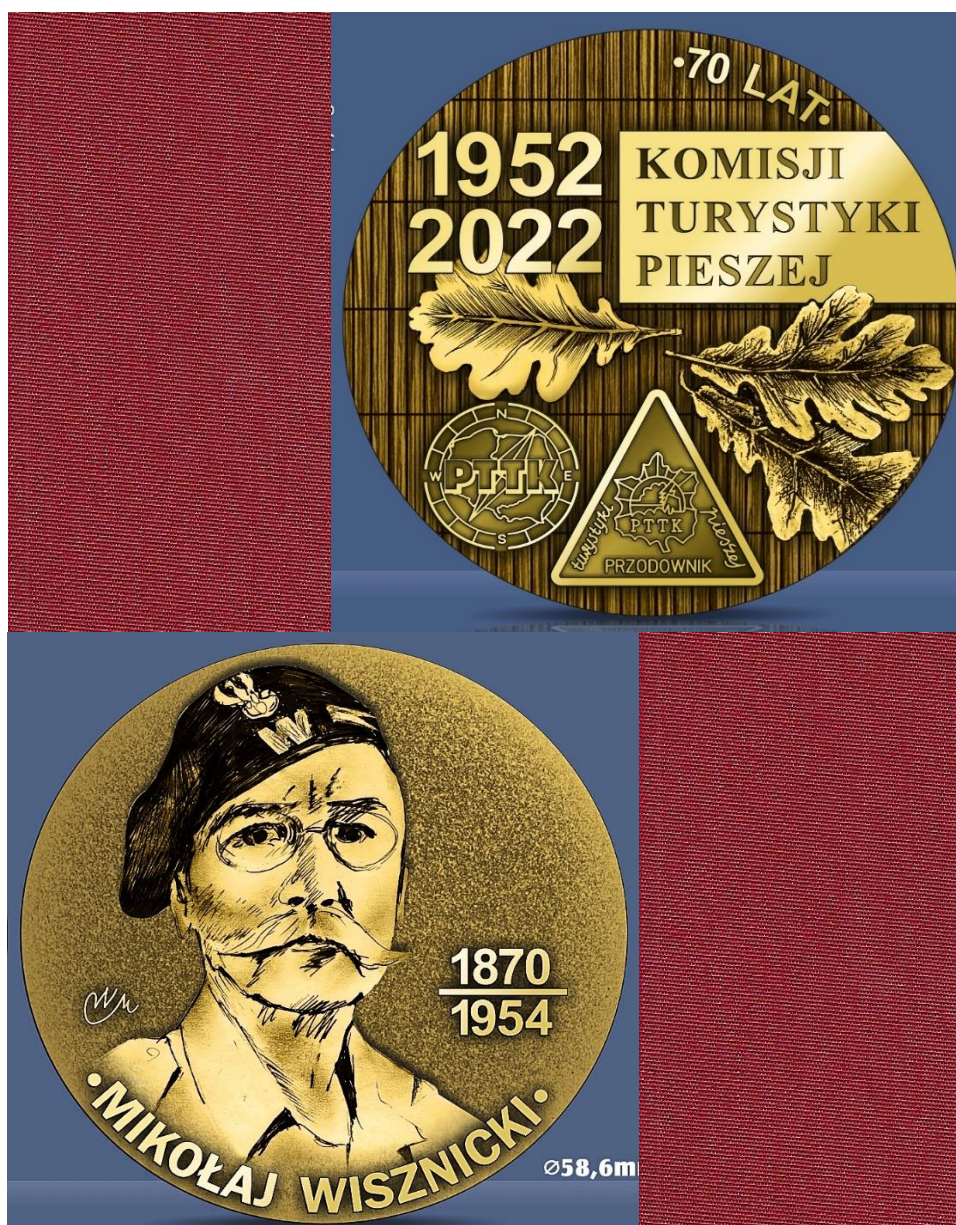

WIADOMOŚCI KOMISJI TURYSTYKI PIESZEJ

NR 76 (111)

GRUDZIEŃ 2022

W numerze:

- Str. 3 Józef Tadeusz Tokarz ..... Aldona SZCZEPANIAK,
Zbigniew SZCZEPANIAK
- Str. 5 Pamięci Kleeberczyków ..... Piotr KOWALSKI
- Str. 8 Rodzinne wędrowanie ..... Włodzimierz SZAFIŃSKI
- Str. 11 IX Międzypokoleniowa Sztafeta Turystyczna „Kolej na PTTK” ..... Zbigniew CURYŁ
- Str. 14 Turyści z Żarnowa na Dolnym Śląsku ..... Włodzimierz SZAFIŃSKI
- Str. 15 XII Żarnowski Rajd z Mikołajem ..... Włodzimierz SZAFIŃSKI

Józef Tadeusz Tokarz

Józek, dla środowiska koszalińskiego i wielu osób z kręgu turystycznego znany jako Tadeusz, urodził się 7 maja 1949 roku. Początkowo mieszkał w Będzinku w gminie Będzino, pow. koszaliński, gdzie jego rodzice Adam i Anna prowadzili gospodarstwo rolne. Osiedlili się na Ziemiach Zachodnich po zakończeniu drugiej wojny światowej. Tam też wychowywało się jego rodzeństwo: Stanisław, Jan Roman, Jerzy i Antonina (Nina). Tadeusz po zdobyciu zawodu w szkole zawodowej (1963-1966) pracował w Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” w Będzinie w latach 1966-1969. Służba wojskowa, to Bałtycka Brygada Wojsk Ochrony Pogranicza w Koszalinie na strażnicy w Mrzeżynie do 1971 roku. Następnie uzyskał tytuł mistrza budowlanego prac wykończeniowych oraz ukończył kurs pedagogiczny i w Koszalińskim Przedsiębiorstwie Budownictwa Przemysłowego został nauczycielem praktycznej nauki zawodu, z krótką przerwą na pracę w fabryce cukierniczej „Bogusławka” w Koszalinie.

Do PTTK wstąpił 14 lutego 1973 roku i już wtedy pokochał nasze Towarzystwo, a w szczególności turystykę pieszą. Od początku swojej działalności związał się ze środowiskiem koszalińskim, gdzie mieszkał, pracował i wychowywał kolejne pokolenia turystów i członków PTTK. Uzyskał niebawem uprawnienia przewodnika turystyki pieszej, a następnie znakarza szlaków nizinnych, instruktora krajoznawstwa regionu oraz przewodnika turystyki kolarskiej.

Tadeusz włączył się na wiele lat w działalność Wojskowego Klubu Turystyki Pieszej „Słowińcy” przy Garnizonowym Klubie Oficerskim w Koszalinie, do którego należał już jego starszy brat Stanisław. Poza organizowaniem i prowadzeniem rajdów był też członkiem, a na przełomie stuleci przewodniczącym komisji rewizyjnej klubu. Jego brat Stanisław został wybrany w 1999 roku prezesem zarządu klubu. W działalność „Słowińców” włączyła się też ich siostra Antonina (Nina). Kolejny z braci Jan Roman zaangażował się natomiast w działalność Polskiego Związku Działkowców.

Poza działalnością na niwie klubowej Tadeusz był wieloletnim członkiem władz PTTK najpierw w województwie koszalińskim, a następnie w województwie zachodniopomorskim. Był członkiem Wojewódzkiej Komisji Turystyki Pieszej w Koszalinie i następnie jej przewodniczącym. Po likwidacji ówczesnego Zarządu Wojewódzkiego PTTK, a wraz z nim Wojewódzkiej Komisji Turystyki Pieszej i połączeniu jej struktur z Oddziałową KTP przy Zarządzie Oddziału Koszalińskiego PTTK w Koszalinie powołana została w listopadzie w 1989 roku Regionalna Komisja Turystyki Pieszej przy Oddziale Koszalińskim PTTK. Komisja działa na terenie ośmiu powiatów: białogardzkiego, drawskiego, kołobrzeskiego, koszalińskiego, sławieńskiego, szczecineckiego, wałeckiego, świdwińskiego. Niezmiennie od dnia powstania do zakończenia działalności Regionalnej Komisji Turystyki Pieszej w 2017 roku był jej przewodniczącym i kierował pracami Referatu Weryfikacyjnego Odznak Turystyki Pieszej. Począwszy od 2017 roku był przewodniczącym Oddziałowej Komisji Turystyki Pieszej i przewodniczącym Referatu Weryfikacyjnego OTP, do końca swoich dni. Zawsze uśmiechnięty, zawsze przyjazny i zawsze służący pomocą.

W tym okresie był też członkiem Komisji Turystyki Pieszej ZG PTTK w latach 1993-1997. W latach 2009-2021 był członkiem Rady Oddziałów PTTK Województwa Zachodniopomorskiego, a funkcję prezesa Rady Oddziałów pełnił w latach 2014-2018.

Wykonywanie wszystkich funkcji łączył z udziałem w kierowaniu działalnością Oddziału Koszalińskiego, bowiem pozostawał członkiem zarządu Oddziału Koszalińskiego PTTK od 24.03.2001 r. do 25.02.2021 r. i został wybrany prezesem zarządu w okresie od 09.05.2009 r. do 05.09.2019 r. Następnie był wiceprezesem zarządu Oddziału i dalej bez zmian pozostawał aktywnym członkiem Oddziału, pełniąc społecznie dyżury w biurze Oddziału i wykonując swoje obowiązki w ramach OKTP oraz referatów weryfikacyjnych i grupy znakarskiej.

Poza tym Tadeusz, wiele lat pracował w referatach weryfikacyjnych kolarskiej odznaki turystycznej, odznaki Turysta Przyrodnik oraz regionalnych odznak krajoznawczych. Brał udział w sprawach bieżących, jako organizator rajdów, zlotów i wycieczek na ziemi koszalińskiej, przeważnie pokonywał trasy tych imprez wraz z ich uczestnikami. Organizował zloty przodowników turystyki pieszej województwa zachodniopomorskiego. Był Komandorem Ogólnopolskich Zlotów Przodowników Turystyki Pieszej w 1985 roku w Dąbkach oraz w 2017 roku w Mielnie, również miał przyjemność być Komandorem Ogólnopolskiego Wysokokwalifikowanego Rajdu Pieszego w 1992 roku oraz był jednym ze współorganizatorów OWRP w 2014 i 2019 roku. 29 razy uczestniczył w Ogólnopolskich Zlotach Przodowników Turystyki Pieszej i należał do Klubu Bywalca Ogólnopolskich Zlotów Przodowników Turystyki Pieszej, z członkostwem nr 33, który to Klub zainicjowany został w trakcie 44 Ogólnopolskiego Zlotu PTP w Szczecinie w dniu 23 września 2001 roku, a członkiem jego może zostać uczestnik minimum 15 Ogólnopolskich Zlotów.

W czasie swojej działalności ogromną pasją Tadeusza były szlaki turystyczne, dbał o ich stan na terenie województwa zachodniopomorskiego, będąc długoletnim przewodniczącym grupy znakarskiej ZP-2 w Koszalinie. Osobiście, swoimi dłońmi wytyczył, wyznakował i odnowił wiele szlaków pieszych i rowerowych na terenie Polski. Wystarczy wspomnieć o Międzynarodowym Szlaku Pieszym E-9 (ZP-5c) prowadzącym z Estonii, w Polsce z Braniewa do Świnoujścia i m.in. przez Niemcy, Belgię do Portugalii. Ze szlaków rowerowych nadmienić trzeba o szlaku R10, który jest częścią międzynarodowego projektu okrężnego szlaku rowerowego prowadzącego wokół basenu Morza Bałtyckiego EuroVelo (EV10). Łączna długość trasy to ponad 7,9 tys. km i biegnie ona przez najważniejsze nadmorskie miejscowości, m.in. Kołobrzeg, Gdańsk, Rygę, Tallin, Helsinki, Malmö i Kopenhagę. Zawsze pamiętał też o naszych lokalnych koszalińskich szlakach pieszych np.: Szlaku Pętli Tatrzańskiej (ZP-1027y), Szlaku Kamieni Granicznych (ZP-1031z).

Wraz z Konradem Bieleckim przez dekady szkolił nowe pokolenia znakarzy szlaków nizinnych na Centralnych Kursach Znakarzy w Radomiu oraz kontrolował ich stan na terenie kraju. Wiele lat egzaminował kandydatów na przodowników turystyki pieszej i znakarzy szlaków nizinnych.

W 2005 roku Tadeusz był też członkiem założycielem Oddziału Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego w Koszalinie. W dwudziestym pierwszym stuleciu, poza działalnością w PTTK, zaangażował się również we wspomaganie Zespołu Caritas przy Katedrze Koszalińskiej i dostarczał, także swoim samochodem, paczki dla osób wymagających wsparcia. Wspomagał czynnie Caritas nawet w ostatnich miesiącach życia przed Bożym Narodzeniem w 2020 roku.

Związanym z turystyką konikiem Tadeusza było znakowanie szlaków, uwielbiał czytać zarówno literaturę historyczną, marynistyczną, jak i krajoznawczą. Interesował się geografią, kochał spacerować w otoczeniu przyrody. Niewielu wie, że lubił też muzykę klasyczną. Miał łatwość w nawiązywaniu kontaktów z ludźmi, chętnie dzielił się z nimi swoją wiedzą krajoznawczą.

Posiadał następujące uprawnienia kadry programowej PTTK: Przodownik Turystyki Pieszej I stopnia (cała Polska) nr 5103 (Honorowy PTP nr 490), Przodownik Turystyki

Kolarskiej nr 6369, Znakarz Szlaków Nizinnych nr 159, Instruktor Krajoznawstwa Regionu nr 1969/R/75 i Instruktor Ochrony Przyrody nr XVI/07/07.

Odnaczony został wieloma odznaczeniami i wyróżnieniami: Srebrnym Krzyżem Zasługi RP w dniu 16.12.2011 roku w siedzibie ZG PTTK, Odznaką Honorową "Za zasługi dla turystyki", złotą i srebrną Odznaką Honorową PTTK, złotą i srebrną Odznaką Zasłużony w pracy PTTK wśród młodzieży, medalami KTP ZG PTTK, w 2011 roku został Członkiem Honorowym Klubu Turystyki Pieszej „Orły” w Słupsku.

W dniu 25 lutego 2021 roku nasz Kolega i Przyjaciół Józef Tadeusz Tokarz odszedł na wieczną wędrówkę. Został pochowany 3 marca 2021 roku na cmentarzu komunalnym w Koszalinie.

Piotr KOWALSKI

Pamięci Kleeberczyków

Osiemdziesiąta trzecia rocznica ostatniej bitwy żołnierza polskiego w wojnie obronnej 1939 r, była doskonałym przyczynkiem do zorganizowania rajdu. Rajd odbył się w okolicach i w samym Kocku, a poświęcony był żołnierzom Samodzielnej Grupy Operacyjnej „Polesie” oraz ich dowódcy gen. Franciszkowi Kleebergowi. Organizatorzy: Klub Turystyki Pieszej „Krwinka” z Poniatowej oraz Szkolne Koło Krajoznawczo Turystyczne „Łazik” działający przy SOSW dla Dzieci i Młodzieży Nieśłyszącej i Słabo Słyszącej w Lublinie (oba działające w ramach OM PTTK Lublin) wyemitowały pamiątkowy buton. Zaczęliśmy, można by rzec, od końca:

Kalinowy Dół to miejsce ostatniego boju stoczonego w ramach Bitwy pod Kockiem. Do żołnierzy z 3 Punktu Strzelców Konnych nie dotarł rozkaz z 6 października, o kapitulacji. Znajduje się tu okazały pomnik poświęcony tym wydarzeniom.

Wola Gułowska. Kościół - Sanktuarium Matki Bożej Opiekunki Żołnierzy Września i miejscowy cmentarz przechodziły, w trakcie tamtych dni, dwukrotnie z rąk do rąk. Ostatecznie Niemcy wyparli naszych żołnierzy. Dzisiaj świadectwem tamtych dni są mogiły żołnierskie oraz Muzeum Czynu Bojowego Kleeberczyków. Niestety przez kolejny rok będzie niedostępne z powodu remontu.

Kock. Cmentarz wojenny na którym spoczywa 81 Kleeberczyków wraz ze swoim dowódcą - gen. dywizji Franciszkiem Kleebergiem (awansowanym pośmiertnie). Ciało generała zostało sprowadzone w 1969 z Niemiec, gdzie zmarł w niewoli.

Nieopodal, przy ulicy Warszawskiej znajduje się zadbane skwer z pomnikiem Kleberga oraz wspomnieniem wszystkich oddziałów wchodzących w skład SGO „Polesie”

Bliżej centrum miasta Pałac Jabłonowskich - miejsce podpisania honorowej kapitulacji. Kapitulacji wymuszonej, między innymi przez brak amunicji i żywności. W jej wyniku do niewoli trafiło 17 tys. żołnierzy, w tym czterech generałów. Był to ostatni akord Kampanii Wrześniowej.

Tchórzew-Kolonia. To tu wszystko się zaczęło. Początek Bitwy pod Kockiem. W nocy z 30 września na 1 października saperzy przygotowali przeprawę przez Tyśmienicę. Mostem przeprawiono się ok. 12 tys. żołnierzy, marynarzy i funkcjonariuszy zgromadzonych pod skrzydłami gen. Kleberga.

Przypomnieniem tego faktu jest pamiątkowy głaz. A tuż obok, po drugiej stronie Tyśmienicy, kolejne upamiętnienie. Kamień poświęcony ułanom dowodzonym przez gen. Zygmunta Podhorskiego. To tu, 5 tys. ułanów przeprawiono się w bród przez rzekę.

Nasz rajd, pomimo nie najlepszej aury, zakończyło ognisko i wspólne biesiadowanie. A za rok kolejne miejsce walki do odwiedzenia. Chwała Kleberczykom.

Fot. Piotr Kowalski

Włodzimierz SZAFIŃSKI

Rodzinne wędrowanie

W ostatnią sobotę 24 września 2022 roku brać turystyczna obchodziła swoje święto – Międzynarodowy Dzień Turystyki. Z tej okazji Zarząd Główny PTTK, ogłosił kolejną już akcję pod tytułem „Międzypokoleniowa Sztafeta Turystyczna”. W ramach sztafety Oddział PTTK w Żarnowie, zorganizował VIII Rodzinny Rajd wokół Żarnowa, w którym wzięło udział prawie 140 osób. Trasa imprezy o długości 5 km została tak dobrana, aby mogły nią przejść lub nawet przejechać spacerowym wózkiem mamy z bardzo małymi dziećmi. Udało się zachęcić do wspólnego wędrowania 28 matek, 3 ojców, 3 babcie i 2 ciotce mające po opieką swoje pociechy. Niewielka ilość dorosłych wędrujących bez dzieci, skorzystała również z tego spaceru. Miejscem startu był

parking przy Szkole Podstawowej w Żarnowie, skąd turyści udali się w stronę zabytkowego parku podworskiego w Trojanowicach idąc następnie przez Topolice do miejsca zakończenia imprez w Domu Kultury w Żarnowie. Idąc przez Żarnów uczestnicy przechodzili obok kilku atrakcji krajoznawczych: kościoła pod wezwaniem św. Mikołaja z najstarszą częścią romańską datowaną na 1195 r., dawnego grodziska zwanego „Szwedzką Górą”, skąd król Jan Kazimierz obserwował przebieg bitwy ze Szwedami w 1655 r. Na szczycie dawnego grodziska znajdują się dwa pomniki: „Anioła Pokoju”, poświęconego czynom niepodległościowym mieszkańców Żarnowa i drugi poświęcony partyzantom 25 pp. AK. U podnóża widoczny pomnik woja i tablica informacyjna. Rajdowcy przeszli również obok pomnika św. Jana Nepomucena patrona mostów, przepraw i opiekuna życia rodzinnego. Rajd wokół Żarnowa, odbywał się pod honorowym patronatem wójta gminy Żarnów dr Krzysztofa Nawrockiego, który podczas otwarcia imprezy mówił m.in. o zdrowotnych aspektach turystyki i krajoznawczym poznawaniu swej najbliższej „małej ojczyzny”. Zakończenie rajdu odbyło się w Domu Kultury w Żarnowie, gdzie uczestnicy mogli przy okazji zobaczyć wystawę fotografii związaną z 25 – leciem miejscowego Oddziału PTTK. Wszyscy turyści otrzymali pamiątkowe certyfikaty potwierdzające uczestnictwo w IX Międzypokoleniowej Sztafecie Turystycznej, podpisane przez sekretarza generalnego i prezesa ZG PTTK w Warszawie. Organizatorzy zadbali o upominki dla każdego uczestnika, m.in. część z nich otrzymała gadżety przysłane z ZG PTTK w Warszawie. Nagroda specjalna ufundowana przez Barbarę Ciszewską, przyznana została najmłodszemu uczestnikowi rajdu, którym okazał się czteromiesięczny Aleksander Borończyk. Prezes ZO PTTK w Żarnowie Włodzimierz Szafiński, przypomniał o zbliżającym się XXVI Przeglądzie Poezji „Krajobrazy Polskie” oraz o wysyłaniu prac na ogólnopolski konkurs plastyczny „Rodzinne wędrówki” organizowanym przez Komisję Środowiskową ZG w Warszawie. Wręczył także legitymację członkowską PTTK Klaudii Wiktorowicz ze Szkoły Podstawowej w Miedznej Drewnianej oraz dyplomy za udział w rajdzie drużynom z SKKT – PTTK przy Szkole Podstawowej w Białaczowie, Miedznej Drewnianej i Żarnowie. Miło poinformować, iż kilkoro dzieci za zgodą rodziców wyraziło chęć wstąpienia do żarnowskiego O/PTTK.

Fot. B. Ciszewska, B. Kalinowska, M. Szołowska i I. Wiktorowicz

Zbigniew Curyl

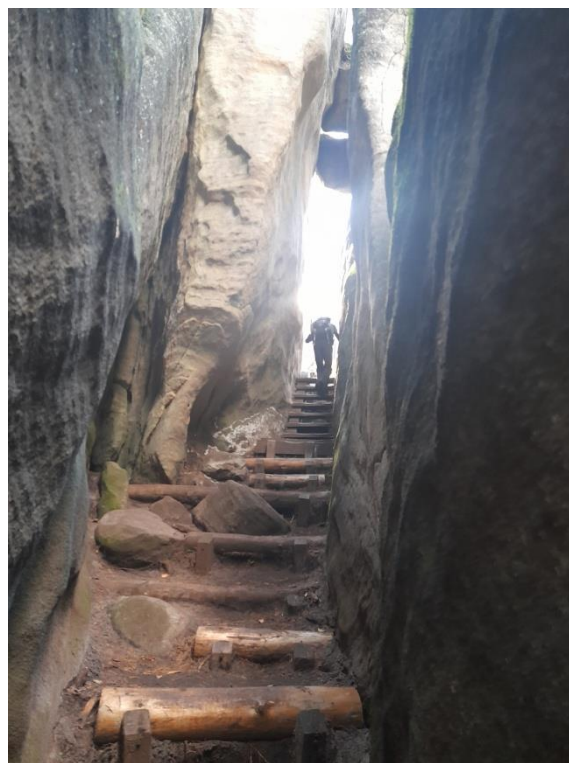
IX Międzypokoleniowa Sztafeta Turystyczna „Kolej na PTTK”

I Zarząd Główny potrafi natchnąć... Akcja celebrująca obchody Światowego Dnia Turystyki dla młodych turystów z Koła PTTK „ToTuToTam” – MDK Świdnica to nie tylko kolejny rajd ale mały cykl tematów zajęć i spotkań. Przygotowaniem rajdu i analizą tras zajęła się grupa Młodzieżowych Przodowników Turystyki Pieszej: Sandra, Natalia, Agata i Amelia oraz Młodzieżowych Organizatorów Turystyki: Andżelika i Martyna. Kolejnym krokiem było nagłośnienie i reklama rajdu poprzez wykonanie plakatów, umieszczenie „zajawki” na stronach: oddziału PTTK w Świdnicy, Młodzieżowego Domu Kultury i Facebooku. Podczas spotkania z przodownikiem GOT Krzysztofem Krystyniakiem przeprowadzono pogadankę nt. istoty, funkcji i historii Parków Narodowych w Polsce ze szczególnym uwzględnieniem tych, położonych w województwie dolnośląskim. Pogadankę tematyczną n/t innych form ochrony przyrody w postaci pomników przyrody nieożywionej i ożywionej oraz budowy geologicznej Parku Narodowego Gór Stołowych wygłosił w trakcie jazdy autokarem i na postojach marszruty przodownik GOT i OTP Zbigniew Curyl. Rajd odbył się 24 września 2022 r. począwszy od zbiórki uczestników na parkingu przy Młodzieżowym Domu Kultury, ul. Nauczycielska 2 o godz. 7.30. W tym miejscu podziękowania dla MDK za sfinansowanie autokaru. Udział wzięło 48 uczestników, w tym 25 dzieci, 23 osoby dorosłe, w tym 3 babcie. Pełna skala wielopokoleniowa. Najmłodszy uczestnik to Karolina i Miłosz – 9 lat. Przejścia piesze podzielono na dwa odcinki: Radwanice – Żaltman – Jestrzebnia Bouda – Radwanice oraz Janowice – Adrspaskie Skalne Miasto – Aderspach. Zwracano uwagę na formy skalne, zagospodarowanie turystyczne tras w Parku Narodowym: szlaki piesze i rowerowe, wieże widokowe, schrony i miejsca odpoczynku turystów, tablice poglądowe i ścieżki dydaktyczne, schronisko, itd. Zasługą młodzieży z Koła „ToTuToTam” było zainteresowanie uczestników celami PTTK oraz wytłumaczenie zasad przystąpienia i członkostwa w stowarzyszeniu. Rodzice (babcie) i dzieci w większości zgłosili akces przynależności do naszej organizacji. Podczas Wizyty na szczycie Żaltman (zaliczanym do Korony Sudetów) wręczono najmłodszemu uczestnikowi rajdu, wcześniej zdobyte odznaki turystyczne: Krzysztof, Piotr, Adam i Klara: Turysta Junior, Karolina, Hania: Brązowa GOT, Zosia, Basia i Karolina: Odznaka PTTK Disney. Piosenki turystyczne rozbrzmiewały w autokarze i w miejscach postojowych. Wszyscy uczestnicy rajdu otrzymali materiały reklamowe nadesłane z ZG PTTK: zakładki, plany lekcji. Rozdano wszystkim butony tytułowe wykonane w MDK. Z zasobów Oddziału PTTK rozdano wklejki z logo oddziału a dzieciom i młodzieży przygotowane karty odznak: Znam Gminę Świdnica i Dziecięcą Odznaka Turystyczna. Na zakończenie rajdu Przodownicy potwierdzili pieczęcią trasę rajdu w książeczkach odznak. Podczas autokarowej drogi powrotnej przeprowadzono Quiz wiedzy o Parku Narodowym Gór Stołowych. Nagrodzono wszystkie dzieci i młodzież (25 osób) plecaczkami nadesłanymi z ZG PTTK. Największą wiedzę wykazał się Piotr Ziarnowski – dodatkowa nagroda książkowa ufundowana przez Prezesa ZO PTTK w Świdnicy. Nagrodzono wszystkich dorosłych uczestników rajdu przewieszkami – etui na telefon komórkowy, nadesłanymi przez ZG PTTK. Wszystkie dzieci zobowiązały się, że w najbliższych dniach dostarczą do MDK prace plastyczne o tematyce zawierającej wrażenia z trasy.

Uroczyste zakończenie rajdu oraz wręczenie imiennych certyfikatów odbyło się po powrocie autokaru do Świdnicy, na posesji MDK. Na zakończenie odśpiewano piosenkę turystyczną „Rajdowy kisiel”, wykonano zbiorową fotografię i pożegnano uczestników. Ile dobrego się zadziało, dzięki mądrze przeprowadzonej akcji...

Zarząd Oddziału PTTK w Świdnicy i Dyrekcja Młodzieżowego Domu Kultury w Świdnicy, w imieniu uczestników IX Międzypokoleniowej Sztafety Turystycznej w dniu

24.09.2022 r. serdecznie dziękuję Zarządowi Głównemu za przeprowadzoną akcję celebracji Światowego Dnia Turystyki oraz nadesłane materiały promocyjne PTTK i nagrody rzeczowe w konkursie wiedzy.

Fot. Zbigniew Curyl

Włodzimierz SZAFIŃSKI

Turyści z Żarnowa na Dolnym Śląsku

W dniach 21-23 października 2022 odbył się 57. Dolnośląski Zlot Przewodników Turystyki Pieszej, w którym uczestniczyła także siedmioosobowa grupa turystów z Oddziału PTTK w Żarnowie. Bazą zlotu było schronisko „Skalnik” w Bukowcu, leżące w Rudawach Janowickich. Organizatorem zaś, był Oddział PTTK „Sudety Zachodnie” w Jeleniej Górze. Cele zlotu to: prezentacja walorów turystyczno – krajoznawczych Kotliny Jeleniogórskiej, podnoszenie kwalifikacji kadry programowej PTTK i integracja środowiska piechurów. Już w drodze do Bukowca nasi turyści zatrzymali się przy jednym ze średniowiecznych zamków piastowskich w Bolkowie. W ramach zlotu, w sobotę odbyła się wycieczka autokarowa do Kamiennej Góry, gdzie znajduje się podziemna trasa turystyczna Projekt Arado – Fabryka Historii (zaginione laboratorium Hitlera). Enigma, części rakiet V-1 i V-2, broń lotnicza, a nad sztolnią skansen uzbrojenia to część eksponatów, które tam można zobaczyć. Następnym etapem wycieczki było Chełmsko Śląskie z oryginalnym zespołem domów tkaczy z XVIII w. Sprowadzeni z Czech tkacze, zajmowali się produkcją płótna lnianego eksportowanego następnie do różnych części Europy. W Gorzeszowie zaś odbył się spacer przez rezerwat przyrody nieożywionej „Głazy Krasnoludków”. Ostatnim punktem sobotniej wyprawy był Krzeszów, którego zabytki zostały wpisane na listę Światowego Dziedzictwa Kultury i Przyrody UNESCO. Zwiedzaliśmy więc: zespół pocysterski, kościół św. Józefa, Mauzoleum Piastów Śląskich i kościół klasztorny pw. Wniebowzięcia NMB. Po powrocie z wycieczki, odbyły się obrady zlotowe w pałacu Redena w Bukowcu. Przy okazji można było podziwiać ciekawe wystawy przygotowane przez dolnośląskich kolekcjonerów. W niedzielę jadąc do Jeleniej Góry, zatrzymaliśmy się w Mysłakowicach przy pałacu królewskim, w którym obecnie funkcjonuje szkoła. Obok pałacu rośnie ciekawe drzewko, kłokoczka różańcowa, z której nasion tworzy się bransoletki i naszyjniki jak również różańce. Osobliwością Mysłakowic są też domy tyrolskie, wybudowane przez wydalonych z katolickiej Austrii innowierców z Ty-

rolu i osiadłych w tej miejscowości. Głównym celem niedzielnej wycieczki była Jelenia Góra. Tutaj zagospodarowano największe podziemia w Karkonoszach, tworząc trasę turystyczną „Bramy Czasu”. Interesującym punktem zwiedzania, były pokazy chemiczne przygotowane przez „Szalonego Naukowca”. Później zwiedzaliśmy Muzeum Motoryzacji z licznymi zabytkowymi samochodami i eksponatami związanymi z historią motoryzacji i rajdami samochodowymi odbywającymi się w Karkonoszach. Kolejny punkt wycieczki to jeleniogórski ratusz. Tam powitał nas przewodnik przebrany za rajcę miejskiego, w stroju epoki. Bardzo ciekawe wnętrza i związana z nimi historia przedstawiona została w niezwykle barwny sposób i wzbogacona karkonoskimi legendami. Ratusz miejski był ostatnim elementem zwiedzania Jeleniej Góry, a liczne zdjęcia będą z pewnością miłym wspomnieniem pobytu na tym udanym ze wszech miar zlocie.

Włodzimierz SZAFIŃSKI

XII Żarnowski Rajd z Mikołajem

Blisko 150 osób zgłosiło się na starcie trasy XII Żarnowskiego Rajdu z Mikołajem w dniu 10 grudnia br. na parkingu przy Szkole Podstawowej w Żarnowie. Rajd zorganizowany został przez Oddział PTTK, przy współpracy z Urzędem Gminy i Gminną Biblioteką Publiczną w Żarnowie. Po powitaniu turystów przez prezesa ZO PTTK i wójta gminy Żarnów, piechurzy udali się na siedmiokilometrową trasę przez Paszkowice, Kolonię Paszkowice, Bronów do Domu Kultury w Żarnowie. Spacer dzieci i młodzieży szkolnej w towarzystwie członków rodzin, przebiegał przy sprzyjających warunkach pogodowych a niewielka pokrywa śnieżna dodawała tylko uroku trasie. Cieszyć może fakt dużego udziału rodziców i babć we wspólnym spacerze z dziećmi. W zasadzie większość uczestników stanowili młodzi członkowie PTTK ze szkół w Białaczowie, Miedznej Drewnianej, Petrykozach i Żarnowie, byli też turyści indywidualni z Piotrkowa Trybunalskiego, Modliszewic i Końskich. Już na starcie piechurzy otrzymali pamiątkowe gadżety: plakietki i lustreczka z Mikołajem, notesy oraz długopisy lub smycze. Po dojściu do Domu Kultury, uczestnicy obejrżeli film o Mikołaju i wręczone zostało kilkanaście legitymacji członkowskich nowo wstępującym uczniom do PTTK. Była też okazja do uroczystego przekazania wcześniej zdobytych wyróżnień: srebrnej Odznaki Turystyki Pieszej, którą otrzymała Maja Józwik ze szkolnego koła PTTK w Białaczowie, oraz odznaki „Disney i PTTK” Mai Karasińskiej z Miedznej Drewnianej. Wręczenie dyplomów czterem drużynom rajdowym, oraz dyplomu dla najliczniejszej grupy rodziców z Miedznej Drewnianej wędrujących wraz z dziećmi podczas rajdu i dyplomu dla najmłodszej grupy uczestników z Petrykóz, poprzedziło rozdanie dzieciom paczek ze słodyczami. Widząc uśmiechnięte twarze dzieci można sądzić, że impreza podobała się zarówno młodym turystom jak również ich rodzicom i opiekunom.

Fot. Włodzimierz Szafiński

Wydawca: Komisja Turystyki Pieszej ZG PTTK
Witryna internetowa <http://ktpzg.pttk.pl>
Warszawa – grudzień 2022
Redakcja: Ewa Bosacka, Marcin Czerwiński
Redakcja techniczna: Krystian Grajczak
Okładka: Włodzimierz Majdewicz
Nakład: 100 egz.
Adres do korespondencji: 00-075 WARSZAWA
ul. Senatorska 11
ebosacka@wp.pl